

To, čo nie je Boh!

Pápež Benedikt XVI. vyzval v pondelok stúpencom všetkých náboženských smerov, aby nepáchali v mene Boha násilie.

Benedikt to vyhlásil vo Vatikáne na synode biskupov z Blízkeho východu, ktorej témou je popri stave katolíckej cirkvi v tomto regióne aj konflikt medzi Izraelom a Palestínčanmi. Pápež v úvodnej reči na podujatí, ktoré sa začalo v pondelok a potrvá až do 24. októbra, odsúdil

akékoľvek násilie páchané v mene viery.

„Je to údajne v mene Božom.

Lenže nie je to Boh, sú to falošné božstvá, ktoré musia byť demaskované,“ vyhlásil pápež. Na blízkovýchodnej biskupskej synode sa okrem rímskokatolíckych biskupov z krajín Blízkeho východu zúčastňujú aj zástupcovia iných náboženských smerov, predovšetkým islamu a judaizmu. **JÁN FELIX, Šport, 12.10.2010**

Francúzsky prezident Nicolas Sarkozy sa stretol s pápežom Benediktom XVI. na audiencii

Francúzsky prezident Nicolas Sarkozy sa stretol s pápežom Benediktom XVI. na audiencii, kde sa hovorilo zrejme o zásahoch francúzskej vlády proti Rómom. Podľa miestnej tlače je Sarkozyho návšteva vo Vatikáne vnímaná ako príležitosť napraviť si u francúzskych katolíkov imidž človeka s okázalým životným štýlom a s blízkym vzťahom k peniazom. **Rádio Slovensko, 9.10.2010**

Záujem Rómov o cirkev

Cirkev pomohla integrovať 10-tisíc Rómov, vyplýva to z najnovšieho a zatiaľ jediného výskumu svojho druhu. Zrealizoval ho Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied.

Redaktor STV 1: „V rómskych komunitách najmä na východe Slovenska pôsobia známe, ale aj neznáme cirkvi. Toto sú členovia takzvanej Romani archy. Rómovia cez hudbu a cez príbehy spoznávajú boha.“

Natočené: Ján Repka, kazateľ, Romani archa: „Je tam niečo pozitívne, niečo, čo dvihne Rómov.“

ZÁUJEM RÓMOV O CIRKEV

76% rímskokatolícka cirkev
6,3% gréckokatolícka cirkev
1,63% Svedkovia Jehovovi
7,69% žiadne náboženstvo

Redaktor STV 1: „Podľa štatistiky z roku 2001 sa najviac Rómov, 76 percent, hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi, najmenej k Svedkom Je-

hovovým. V rómskych komunitách najmä na východe Slovenska pôsobia známe aj neznáme cirkvi. Unikátny výskum potvrdil, že cirkvi sa podarilo nemožné.“

Natočené: Tatiana Podolinská, realizátorka výskumu, Ústav etnológie, SAV: „Upúšťajú od tých návykov, ktoré majoritná spoločnosť vníma ako negatívne, začínajú byť aktívni pri hľadaní práce, zapájajú sa do sociálnych štruktúr.“

Tomáš Hruštič, realizátor výskumu, Ústav etnológie, SAV: „Množstvo vlastne rozhovorov, ktoré sme v Teréne spravili, tak obsahovali práve, priame svedectvá tých ľudí, ktorí sami na sebe zažili tú zmenu, že zrazu sa dá žiť úplne inak.“

Redaktor STV 1: „Výskum potvrdil aj to, že najväčšie cirkvi by sa mali viac aktivizovať a zaujímať sa o Rómov. Platí to aj v prípade štátu.“

Natočené: Peter Pollák, riad.

Kuba prepúšťa väzňov

Katolícka cirkev v Havane oznámila, že Kuba pokračuje v prepúšťaní politických väzňov. Najnovšie ide o troch kritikov Castroho režimu, ktorí prisľúbili, že po príchode na slobodu sa s rodinami vystaňujú do Španielska. Všetci traja si odpykávali vysoké tresty. **Pravda, 9.10.2010**

V Ríme otvorili pub

„Ján Pavol II“, aby sa mali mladí katolíci kde zabaviť

V pivnici rímskej baziliky San Carlo al Corso, ležiacej v srdci talianskej metropoly, otvoria pub na počesť bývalého pápeža Jána Pavla II.

Lokál zriadili s finančnou podporou rímskej diecézy a bude ho využívať katolícka mládež. „Mládežníci majú už dosť bezobsažných nocí. Preto im chceme umožniť, aby sa tu zabavili a porozprávali sa o kultúre a viere,“ povedal Gianluigi De Palo, predseda katolíckeho zväzu ACLI v Ríme.

Pub otvoria vo štvrtok. Hostia si tu môžu dať pivo a počúvať živú hudbu od 19.00 h do polnoci. Plánované sú aj výstavy a prezentácie kníh.

Podnik má svoju vlastnú webovú stránku www.gpdue.it a aj vlastnú facebookovú stránku. **TASR Pravda, 11.10.2010**

Úradu spl. vlády SR pre róm. komunitu: „Je veľmi podstatné, aby cirkev tak ako aj štát, vnímala túto problematiku, rómsku problematiku zodpovedne a, a aby, aby cirkev sa postavila k tomuto problému čelom a nie v podstate chrbtom.“

Redaktor STV 1: „Malé cirkvi ako napríklad Romani archa fungujú z vlastných peňazí, výskum dokázal, že práve tie sú efektívne.“

STV 1, 11.10.2010

Nový americký veľvyslanec na Slovensku navštívil región pod Duklou

Nový americký veľvyslanec na Slovensku navštívil región pod Duklou. Theodor Sedgwick začal návštevu v okrese Svidník v drevenom gréckokatolíckom chráme svätého archanjela Michala v obci Ladomirová. Pokračuje Maroš Černý.

Maroš Černý, redaktor: „Chrám z 18. storočia ho zaujal.“

Theodor Sedgwick, veľvyslanec USA v SR: „V Spojených štátoch som členom episkopálnej cirkvi. Počas mojich štúdií som strávil istý čas aj v Grécku, kde som sa venoval práve tejto byzantskej kultúre a tradícii. Keď som prišiel na Slovensko, bolo mojou veľkou túžbou, aby som navštívil tieto chrámy.“

Maroš Černý, redaktor: „K dreveným chrámom má blízko aj jeho predchodca.“

Theodor Sedgwick, veľvyslanec USA v SR: „Vincent Obsitnik sa narodil na východnom Slovensku. Takže mal ako keby už od svojho narodenia vzťah k týmto miestam. Ešte predtým, ako som prišiel na Slovensko, tak som veľa študoval o drevených chrámoch. Prichádzam s tým, že som veľvyslancom nielen pre Bratislavu, ale pre celú krajinu. Preto som veľmi rád, že sa mi podarilo prísť na východ.“

Maroš Černý, redaktor: „Veľvyslancu počas návštevy sprevádzal predseda občianskeho združenia Drevené chrámy pod Duklou Michal Kost’.“

Michal Kost’, predseda občianskeho združenia Drevené chrámy pod Duklou: „Pre nás je veľkou cťou, že krátko po príchode veľvyslancu na Slovensko si želal navštíviť tieto unikáty svetového kultúrneho dedičstva.“

Maroš Černý, redaktor: „Okrem chrámu v Ladomirovej a ďalších obciach svidníckeho okresu veľvyslanec navštívil aj najstarší drevený chrám z roku 1658 v obci Bodružal.“

Rádio Slovensko, 11.10.2010

Slovenka, ktorá odкрýva záhady vatikánskeho archívu

Emília Hrabovec, elitná členka tímu pápežských historikov vniesla svetlo do dejín našich katolíkov v Uhorsku a prvej Československej republike.

Z domova odchádzali ako neznámi, v zahraničí sa vypracovali na špičky vo svojich odboroch. V seriáli Slovenský recept na úspech vám prinášame príbehy úspešných Slovákov.

Za dve desaťročia mimo Slovenska sa vypracovala na špičkovú cirkevnú historičku. Dnes sa ako členka elitného pápežského výboru pre historické vedy zaoberá najmä odkrývaním tajných archívnych dokumentov, ktoré zostali dlhé roky ukryté pred zrakom ľudí. Veľkú úlohu v jej práci zohráva história cirkvi na Slovensku v prvej polovici 20. storočia. „Pracujem už niekoľko rokov vo vatikánskom tajnom archíve, ktorý bol pred časom odhalený,“ hovorí 46ročná Emília Hrabovec. Jej výskumy v historických prameňoch priniesli napríklad nové poznatky vo vzťahoch Slovenska a Vatikánu tesne po prvej svetovej vojne. V prácach sa venovala najmä postaveniu slovenského katolicizmu v Uhorsku a po vyhlásení Československej republiky v roku 1918. Za prácu Svätá stolica a Slovensko 1918 - 1922 v kontexte medzinárodných vzťahov získala Slovenka prestížnu vedeckú cenu Richarda Georga Plaschka, udeľovanú Rakúskou akadémiou vied.

Cirkev a komunizmus

Ako uznávaná expertka na históriu cirkvi sa rodáčka z Bratislavy stala profesorkou na Viedenskej univerzite. Jej hlavnou úlohou je skúmať dejiny katolíckej cirkvi, jej vzťahy k jednotlivým štátom, meniacej sa spoločnosti a iným náboženstvám. Nevyhýba sa ani novej histórii, ako je prenasledovanie cirkvi komunistickou diktatúrou. V júni 2002 dostala cenu za kolektívne dielo Zločiny komunizmu na Slovensku 1948

- 1989. Emília Hrabovec zastupuje hlas katolíckej cirkvi na medzinárodných konferenciách. „Podporujeme vzájomnú spoluprácu aj so svetskými inštitúciami od UNESCO až po Ruskú akadémiu vied,“ spresňuje historička.

Neprebádané tajomstvá

Hrabovec pracuje aj s dosiaľ neprebádanými prameňmi z vatikánskych archívov, ktoré sú pre spoznávanie cirkvi mimoriadne dôležité. Mnohé

dlhoročné tajomstvá katolíckej cirkvi, ktorým sa venuje, ostali desaťročia ukryté pred očami verejnosti. Výsledky svojej práce pravidelne publikuje v troch svetových jazykoch - v nemeckom, talianskom a anglickom. „Som súčasťou vedeckého i publikačného sveta s celosvetovým zastúpením,“ zdôvodňuje Hrabovec rozhodnutie pápeža Benedikta XVI. vybrať si práve ju do svojho tímu elitných historikov pred piatimi rokmi. Dávno predtým mala jasný cieľ, ktorý sa jej v zahraničí podarilo naplniť. „Chcela som na slobodnej zahraničnej univerzite študovať históriu a osobitne cirkevné dejiny. To sa však u nás nedalo. Odišla som a uskutočnila svoj sen v nemeckom Freiburgu a neskôr v Mníchove.“ Jedným z jej poslaní je vychovávať nových profesorov na teologických fakultách, ktorí o Svätej stolici prednášajú. „Vydala som sa za Slováka žijúceho vo Viedni, urobila som si doktorát, získala habilitáciu, stala sa mimoriadnou profesorkou a roky prednášala na Viedenskej univerzite a ako hosťujúca profesorka na ďalších univerzitách od Belgicka po Taliansko.“

Profesorka vo Viedni

V roku 2005 vymenovali Hrabovec za riadnu profesorku. Slovensko miluje, ale vedci podľa nej u nás narázia na mnoho ťažko prekonateľných prekážok. „Ako keby sa tu žilo v izolovanom svete. Slováci publikujú zväčša iba v slovenčine, ale to nik nečíta v zahraničí a obmedzenosť v jazykoch je veľká bariéra,“ porovnáva. Je vedec ky činná stále väčšinou v zahraničí, kde si našla cenné kontakty. „Je to aj z objektívnych dôvodov, pretože mojím odborom sa doma na Slovensku prakticky nikto nezaobrá,“ pokračuje historička. Snaží sa preto integrovať aj slovenských kolegov do reálnych komunít historikov a sietí.

Kto je Emília Hrabovec

Narodila sa v roku 1964 v Bratislave. Ako hosťujúca profesorka prednáša na Viedenskej univerzite. Pred piatimi rokmi sa stala členkou pápežského výboru pre historické vedy, v septembri jej Benedikt XVI. členstvo potvrdil. V pátraní v tajných archívoch Vatikánu sa špecializuje na históriu vatikánsko-slovenských vzťahov.

Jozef Tvardžik, HN, 12.10.2010

K židovstvu sa radšej mnohí nepriznajú

Konšpirácie o židovskej svetovláde sú nezmysly, ale je ťažké sa im brániť, tvrdia predstavitelia slovenských Židov

Na škálu od nenávisti až po označenie za vyvolených sa toho o Židoch zmesť veľa. Pre niekoho sú to úžerníci, vládcovia sveta, okupanti palestínskych území, pre iného normálni ľudia a obeť šialeného úseku dejín - holokaustu, respektíve šoa. Pojem Žid je odvodený od Juda, mena Jakubovho syna. Na stránke Židovskej náboženskej obce v Žiline sa píše, že podľa neho bol pomenovaný jeden z kmeňov Izraela. Autor kníh *Judaizmus a Židia* v Bratislave Jaroslav Franek vysvetľuje, že „niekedy sa stretne aj s označením Hebrej, hebrejský. Pôvod treba hľadať opäť v Biblii. Hebrej sa nazýval jeden z Abrahámových predkov a aj reč, v ktorej vznikla väčšina kníh Starého zákona, sa nazýva hebrejčina.“

Prudký pokles

Franek tvrdí, že exaktné čísla o Židoch u nás neexistujú. „Odhady hovoria o troch tisíckach. Štatistika zo začiatku 30. rokov minulého storočia spomínala 137-tisíc Židov na Slovensku, v celom Československu ich bolo 360-tisíc. K dnešnému poklesu prispela vojna, emigračná vlna po nej a ďalšia po auguste 1968,“ vraví Franek s tým, že do Izraela a na Západ mohlo odísť až 10-tisíc Židov. Výkonný predseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v SR Pavel Frankl vysvetľuje, že židovskú komunitu dnes tvoria najmä dve veľké obce - bratislavská s približne 600 a košická s asi 300 ľuďmi. Počet členov zvyšných asi desiatich obcí sa podľa Franeka ráta na desiatky. „Obce boli vždy autonómne. Mali právnu subjektivitu a neboli od nikoho závislé,“ vysvetľuje Frankl. „V predvojnovom období sa u nás rozdeľovali na ortodoxné, neologické a status quo ante, čo znamená stav ako prv,“ doplna ho Franek. „Rozdiel medzi ortodoxiou a neológiou spočíva v prítomnosti dodržiavania židovských tradícií - v stravovaní, dodržiavaní sviatkov, absolútneho pokoja v sobotu, oddelenia mužov a žien v synagóge, v používaní jazyka v liturgii a podobne,“ upresňuje vedúci kancelárie Martin Kornfeld.

Konšpirátori a rozum

Proti konšpirátorom, šíriacim tézu

o židovskej svetovláde, je podľa Franeka ťažké sa brániť. „Konšpirácie sú vec psychiky istých typov ľudí. Obsahujú tajomno, ktoré sa nedá ľahko vysvetliť, hoci ide o nezmysly.“

Predpokladom na debatu s nimi je, aby mali racionálne myslenie, čo im často chýba. Ak tvrdia, že každý Žid je lakomý, ako to chcete vyvrátiť?“

Franek pripomína, že jeho antisemitsky založení kolegovia občas za sionistické noviny označujú aj SME. „Keď argumentujem, že ľudia, ktorí tam pracujú, Židmi nie sú, odpovedajú, že aj tak v tom duchu píšú. Pritom pred rokmi som rozhorčený šiel za vtedajším šéfredaktorom Martinom Šimečkom.“

Dva dni po sebe ste totiž mali zaujímavé titulky - keď odchádzali z Afganistanu nemeckí vojaci a na letisku explodoval taxík, ktorý desiatky z nich zabil, titulok znel *Vražda v Kábule otriasla Nemeckom*. Na druhý deň v Izraeli vyhodil Arab do vzduchu linkový autobus. Zabil desiatky ľudí, nie vojakov, ale civilistov, medzi nimi aj ženy a deti. Titulok bol *Vojna medzi Hamasom a Izraelom pokračuje*. Keby mali Židia v rukách to médium, boli by nadpisy takéto?“

Majú strach

Holokaust straší dodnes. Jedna z kníh Juraja špitzera má názov *Nechcel som byť Žid*. V názore nebol osamotený, podľa Fedora Gála, ktorý sa narodil v koncentračnom tábore, „to povie deväťdesiatpäť Židov zo sto“. Franek to potvrdzuje, „niektorí sa k nám nehlásia, veľa etnicky čistých Židov o svojom pôvode nechce vedieť. Líši sa to aj v rodinách - niekto sa k židovstvu hlási, jeho príbuzní nie.“ Podľa Kornfelda to súvisí s holokaustom. O tom, či sa môže šoa zopakovať, vedú podľa Franeka diskusie aj oni sami. „Existujú paralely, trebárs genocída Arménov. Keď vidím pochodujúcu Slovenskú pospolitost' a počujem jej rev, je mi jasné, že raz to môže prísť. Mentálne sú na tej istej vlne ako ľudia a nacisti.“

Otázke, či holokaust neprispieva k zbytočnej sebaľúťosti Židov, Franek kontruje slovami „raz nás obviňujú, že sa ľutujeme, potom zase, že sme tvrdí a neľútostní. Nech robíme čokoľvek, vždy sa niečo nájde. Asi je v povahe ľudí mať niekoho za ne-

priateľa. Historicky túto rolu prebrali práve Židia.“

Tiso neľutoval

Franek aj Kornfeld sa zhodujú, že k tomu prispievali aj postoje katolíckej cirkvi, a nielen tie, ktoré stoja na výčitke „Židia nám ukrižovali Ježiša“.

Franek tvrdí, že antisemitské správanie cirkiev mala už v dávnej minulosti. „Istá zmena nastala až v 60. rokoch 20. storočia na Druhom vatikánskom koncile, dodnes však cítiť rozdielny prístup slovenskej hierarchie v porovnaní s rozhladenými ľuďmi vo Vatikáne.“ Podľa Franeka to súvisí s tým, že časť katolíckej cirkvi má pozitívny vzťah k vojnovému slovenskému štátu, na čele ktorého bol kňaz. „Nie všetci sú takí, ale pozrite sa na Sokola, Tondru, na tých, čo podporujú historikov ako Ďurica.“ Židia priznávajú, že zo stoličky ich dvíhajú aj snahy blahorečiť biskupa Vojtaššáka. Ten ako podpredseda štátnej rady za vojny neprotestoval proti deportáciám Židov, stenografický záznam ho má tiež usvedčovať, že minimálne jedného udal. Frankl sa pridáva. „Tiso nebol iniciátorom deportácií, ale zodpovedal za štát. Nikdy neprejavil ľútosť. Osobne som hovoril s jeho obhajcom Žabkayom. Keď sa premietali otrasné zábery z Osvienčimu, všetci boli zdesení, Tisom to ani nepohlo. Vraj nemohol ukázať, že ho zlomili.“ Pri téme odhaľovania pamätnej tabule Tisovi kardinálom Korcom sa Frankl pýta: „Čo by ste cítili, keby niekto vylebil človeka, ktorý spoluzodpovedá za to, že nepoznáte časť svojej rodiny, že vďaka nemu ste nepoznali starých rodičov?“ Franek pripomína, že spolu bolo za vojny z územia dnešného Slovenska v troch vlnách zavraždených až 105-tisíc Židov.

Tresty za názor

Má byť popieranie holokaustu trestné? Podľa Frankla je postih za názor vždy problém, „ale holokaust je faktom. Otázne sú dôsledky krivenia histórie.“ Franek doplna, že neonacisti si skrývaním sa za slobodu slova vytvárajú priestor na útočenie. Kornfeld vraví, že aj medzi Židmi sa v súvislosti so šoa vyskytli extrémne názory. „Trebárs tie, že ak zahynulo šesť miliónov Židov, táto číselka by sa z úcty k obetiam vôbec nemala používať ani v matematike, ani v živote.“

pokračovanie na str. 4

dokončenie zo str. 3

Mnohí sa kóšer nestravujú

V Bratislave sa život sústreďuje na synagógu. V tej sa v priemere štyrikrát týždenne konajú bohoslužby. Komunita žije spoločenským životom, organizuje kultúrne, spoločenské a športové akcie. „Počas sviatkov je ťažké úplne oddeliť spoločenskú časť od liturgickej,“ vraví Franek. Frankl vysvetľuje, že svoje židovstvo každý chápe inak. „Pre niekoho je náboženstvom, národnosťou, pre ďalšieho tradíciou či kombináciou všetkého.“ Dodáva, že okolo synagógy sa tradične budovali aj satelitné zariadenia ako školy, telocvične, kluby, čo tvorilo jeden celok.

Bratislavská obec má možnosť kóšer stravovania v židovskej jedálni. Podľa Franeka dnes prípravu kóšer jedla ľudia dodržiavajú na rôznej úrovni prísnosti. „Platí to aj pre mňa, keďže sa stravujem v závodnej jedálni.“

Snažím sa aspoň o niečo - nejem bravčové mäso, oddeľujem mliečnu stravu od mäsitej a podobne. Pre dcéru, ktorá sa vydala za ortodoxného Žida, by však nič z toho kóšer nebolo,“ usmieva sa a dodáva, že kóšer sú aj viaceré potraviny a nápoje v obchodoch a reštauráciách, okrem väčšiny kávy trebárs aj Coca-Cola a Pepsi-Cola.

Karol Sudor
SME, 9.10.2010

Mešita pri domoch

O mojom postoji som doteraz nepochybovala: prepáčte, moslimskú modlitebňu v Bratislave nie. Cítila som ju ako opečiatkovanie nášho územia, ako akýsi oznam: pozrite, už sme (aj) tu! Môj strach z islamu nebol strachom z náboženstva, ale strachom z islamu ako spoločného menovateľa teroristov.

Keď sú všetci teroristi vyznávačmi Mohameda, kto nám zaručí, že všetci vyznávači Mohameda nie sú teroristi? A keď sa ma svedomie opýtalo, ako môžem niečo také tvrdiť, odpovedala som mu: ak nie sú všetci moslimovia teroristi, prečo sa od tých militantných nedistancujú? Prečo nevybehli v tisícichľavých zástupoch kričiac, že útočníkom vyhlasujú svätú vojnu? Jedna karikatúra v dánskych novinách ich povolala, ale tisíce mŕtvych nie? A my im máme vystavať mešitu, keď práve tie sú vždy centrami fundamentalizmu?

Na toto moje svedomie nevedelo odpovedať. A potom som sa dostala ku knihe Dom pri mešite; hádam pre to slovo mešita, v poslednom čase u nás opakované, som si ju prečítala. Kniha Kadera Abdolaha, iránskeho spisovateľa žijúceho v Holandsku, je pohľadom na liberálnych moslimov v Iráne v čase Chomejního revolúcie; tých, ktorí nikdy neschvaľovali teror a vraždenie, ale ani sa nikdy neodklonili od islamu. Naopak, viera v Alaha ich v boji s násilím posilňovala. Člo-

vek by nemal čítať knihy, keď chce nepochybovať. Pravdu mal Savonara, že sú nástrojom diabla. Ak za diabla pokladáme premýšľanie; napríklad takéto: Celým katolíckym svetom sa šíria pedofilné škandály cirkevnej vrchnosti. Je pravda, že znásilňovanie detí sa nerovná hromadnému zabíjaniu, ale odporné je rovnako. Prečo sa teda v našich uliciach neobjavili distancujúce sa davy? Prečo masovo nežiadajú vyhostenie vinníkov z cirkvi? Odpovedala som si takto: ateisti žiadny pocit spoluzodpovednosti necítia a každý veriaci si tento konflikt musí vyriešiť sám v sebe. Možnože rovnako to cítia aj nedemonštrujúci moslimovia. Ďalšia otázka: Keby si kresťanská komunita kdesi v arabskom svete chcela postaviť svoju modlitebňu, prijali by sme my protargumenty typu: „Celý nemorálny Západ je kresťanský, najfundamentálnejší z kresťanov sú katolíci. Katolíci znásilňujú malých chlapcov. Nemorálnym katolíkom teda nedovolíme postaviť si kostol.“ Na to som si už len povzdychla, na to bola každá odpoveď zbytočná. Teraz neviem. Nemyslím si, že jedna kniha odstránila môj strach z islamského terorizmu, z jeho výbojnosti a nekompromisnosti, ale nahľadala moje pevné presvedčenie. Možno v tom je všetka slabosť našich postojov. A možno všetka ich sila.

Daniela Kapitáňová
SME, 9.10.2010

Eutanázia a potraty

Interupcie a eutanázia, oba výrazy sa tento týždeň skloňovali v Štrasburgu. Poslanci parlamentného zhromaždenia Rady Európy hlasovali o správe, ktorá podľa nášho europoslancu Miroslava Mikolášika povýšila potrat a eutanáziu nad ľudské práva.“

Redaktorka: „Správa, o ktorej je reč, vyvolala v europoslancovi Mikolášikovi obavy, že jej prijatím by lekári prišli o svoje právo nevykonávať umelé prerušenie tehotenstva, či eutanáziu.“

Miroslav Mikolášik (KDH), europoslanec: „Bol by to tlak, ktorý by bol podobný tlaku totalitného režimu, kedy by lekár, ktorý pracuje v zdravotníckom zariadení, musel na príkaz robiť niečo, čo sa mu protiví a čo, o čom je presvedčený, že by robiť nemal.“

Viliam Figush, riaditeľ Kancelárie Rady Európy na Slovensku: „Odborný výbor, ktorý sa vyjadroval k tejto pripravenej správe, ju hodnotil ako veľmi vyváženú. To znamená, že na jednej strane zvažuje právo na zdravotnú starostlivosť a na druhej strane zvažuje aj možnosť výhrady vo svedomí.“

Redaktorka: „Hoci správu v predloženej podobe poslanci nepodporili, Mikolášik sa obáva, že iniciatíva sa zopakuje.“

Miroslav Mikolášik (KDH), europoslanec: „Je možné očakávať, že ten súboj bude pokračovať ďalej, je to politický súboj, ale aj súboj o zdravý rozum.“

Redaktorka: „Ak by aj správa prešla v pôvodnom znení, rozhodnutia zhromaždenia nie sú nijako záväzné.“

Viliam Figush, riaditeľ Kancelárie Rady Európy na Slovensku: „Má to charakter podnetu pre lepšie znenie legislatívy v členskej krajine.“

Redaktorka: „Čiže nie je to nijako záväzné?“

Viliam Figush, riaditeľ Kancelárie Rady Európy na Slovensku: „Nie, nie je to záväzné.“

Redaktorka: „To znamená, že správa, ktorú v Štrasburgu prijali, slúži iba ako inšpirácia pre našich zákonodarcov. Tí môžu prísť s vlastnými návrhmi ako zmeniť našu legislatívu.“

Silvia Pňáčková
TV Markíza, 9.10.2010

Slovensko prišlo o „Kaliňákovho teroristu“, útoky sa nechystali

Zvrat vo vyšetrovaní. Muž zo Spišských Vlách mal podľa polície plánovať bombové útoky na kostoly. Dnes je už všetko inak, z obvinení z terorizmu zišlo.

Mal nenávidieť cirkev a plánovať bombové útoky na kostoly. V jednom z nich vraj chcel umiestniť nálož so silou ručného granátu a na diaľku odpáliť. Prvý Slovák podozrivý z terorizmu Stanislav Č. zo Spišských Vlách - aspoň podľa polície pod vedením prezidenta Jána Packu a ministra Roberta Kaliňáka (Smer-SD). Po voľbách je všetko inak. Z obvinení z terorizmu zišlo a mladý farmaceut bude súdený za drogové delikty.

„Nebol preukázaný úmysel obvineného zastrašiť obyvateľstvo spôsobením výbuchu v kostoloch, teda obvinenie z terorizmu, „informoval HN hovorca Krajskej prokuratúry v Košiciach Milan Filičko. „Od začiatku som vravel, že to nie je podložené. Nič iné nemali, len to jeho priznanie a z toho urobili veľkú bublinu,“ povedal HN otec obvineného Tibor Č.

Kauza pre novinárov?

Je január 2010. Polícia má v tom čase za sebou viacero prešľapov - zabudnutú trhavinu v batožine cestujúcej do Írska, hrubý zásah proti kazašskej novinárke a nečinnosť pri útokoch Číňanov na demonštrujúcich Slovákov. Policajné prezídiom zvoláva novinárov na mimoriadnu tlačovku.

„Polícia pri vyšetrovaní inej trestnej činnosti prišla k tomu, že bola naplnená skutková podstata trestného činu terorizmu, z ktorého obvinila 33-ročného Stanislava Č. Je to prvý prípad, ktorý naplnil skutkovú podstatu trestného činu terorizmu, „informujú policajný šéf Packu a viceprezident Michal Kopčík.

Obvinili absolventa farmaceutickej fakulty, ktorého zadržali ešte v októbri predchádzajúceho roku za drogy. Po troch mesiacoch vo väzbe drogový závislý mladík vypovedal, že plánoval odpáliť výbušniny v kostoloch a zastrašiť tak veriacich, aby nechodili na omše. Megakauza je na svete. Rodičia obvineného aj obyvateľa Spišských Vlách len neveriacky krúčia hlavou. „To by som o ňom nikdy nepovedal, že on je schopný niečoho takého. On je taký pokojný, tichý chlapec, „povedal HN bezprostredne po tlačovke veterinár, ktorý sa s ním pozná „od piva“.

Pôjde na liečenie

Jún 2010, krátko po voľbách. Vyšetrovateľ ukončil prípad návrhom na podanie obžaloby. O terorizme v nej však nebude ani slovo. „Krajská prokuratúra v Košiciach odstúpila vec na Okresnú prokuratúru v Spišskej Novej Vsi s tým, že jeho konanie bolo potrebné kvalifikovať ako nedovolené ozbrojovanie a nedovolená výroba omamných a psychotropných látok,“ hovorí Filičko. Za uvedené činy mu hrozí väzenie do 10 rokov. Spišskoonovoveská prokuratúra v septembri uzavrela s obvineným dohodu o vine a treste, podľa ktorej by mal Stanislav sedieť 6 rokov nepodmienečne a podstúpiť protitoxikomnické liečenie.

Obvinený však na súde schválenie dohody odmietol, spolu s otcom dúfajú, že súd zohľadní poľahčujúce okolnosti. „Očakávame vrátenie veci z okresného súdu na prokuratúru a následne bude pravdepodobne vo veci podaná obžaloba,“ dodáva Filičko. „Je vyrovnannejší, uvedomil si svoje chyby, vraví, že má takú školu do života, že už nikdy viac,“ dodáva otec.

Tomáš Nejedlý, HN, 11.10.2010

Paška si pomáhal pápežskými encyklikami

V rozprave o zvyšovaní dane z pridanej hodnoty z 19 na 20 percent zneli v parlamente aj citáty z pápežských encyklik. Predniesol ich Pavol Paška zo Smeru, keď takto upozorňoval koalíciu, že sa predstavitelia katolíckej cirkvi zastávali robotníkov a chudobných. „Ak je niekto schopný analyzovať tok myšlienok predstaviteľov pravice, má pocit, že to sú tí jediní zodpovední a že zodpovednosť je vlastná len týmto lídrom Spasiteľom a my ostatní žijeme v nezodpovednosti,“ vravel Paška. Povedal príklad mladého otca rodiny, ktorý nemá kde bývať. Stojí pred dilemou, či pôjde s rodinou pod most alebo si zoberie hypotéku. „Zodpovední si zoberú hypotéku, len sa však zadžia. Z vášho neoliberalného pohľadu sa teda správajú nezodpovedne a urobili najväčší nezmysel,“ vyčítal vláde. Vzápätí predseda parlamentu Richard Sulík povedal, že prejav dal všetkým riadne zabráť a už nebude od svojich poslancov chcieť, aby sedeli v rokovacej sále, keď reční Paška. „Je to nad ľudské sily,“ povedal. Myslí si, že Paška „zneužil parlament“ ako búrku v ústu. Poslanec Mosta-Híd Ondrej Dostál sa čudoval, že Paška citoval pápežov, a nie Marxovo dielo Kapitál. Na adresu Smeru povedal, že nenabral odvahu rušiť reformy druhej Dzurindovej vlády, lebo len tie priniesli hospodársky rast. Exministerku práce Vieru Tomanovú pobúrilo tvrdenie, že Dzurindova vláda nechala pre Ficovu vládu prestretý stôl. Zvyšovaním DPH sa podľa Tomanovej, naopak, siaha „na každý krajec chleba a hlt mlieka“. Ministra financií Ivana Mikloša Paškov prejav pobavil. Myslí si, že Paška „posplietal odborné termíny do nezmyselných konštrukcií“. Kríza sa podľa Mikloša stala pre Smer mantrou, za ktorú všetko skrýva. Zdôraznil, že Smer nemal kvôli kríze menej peňazí na vládnutie.

(su) Pravda, 13.10.2010

V Bratislave sa začali misie pre moderného človeka

Boh a digitálna generácia. Prečo sme na svete? Stratil sa Boh? Aj tieto duchovné programy odznievajú v evanjelických a katolíckych

chrámoch v rámci celomestských bratislavských misií.

Ich cieľom je osloviť moderného človeka a sprostredkovať mu

svet evanjelia novými formami. Pre verejnosť je otvorených sedem chrámov v Bratislave. Misie potrvávajú do piatka. STV1, 13.10.2010

Požehnanie od Nobela

Kým katolícka cirkev stále zaujíma k umelému oplodneniu negatívny postoj, tento týždeň sa štyrom miliónom detí narodeným zo skúmavky dostalo vedeckého požehnanie v podobe udelenia Nobelovej ceny za medicínu Robertovi G. Edwardsovi, ktorý stál pri zrode oplodnenia in vitro.

V roku 1978 sa vo Veľkej Británii narodila Louisa Brownová. Celý svet ju pozná ako prvé dieťa, ktoré prišlo na svet vďaka umelému oplodneniu.

Znamená to, že vajíčko ženy bolo oplodnené v skúmavke a rané embryo lekári následne vložili do tela ženy. Na Slovensku sa touto metódou narodilo dieťa prvýkrát v roku 1991. Hlavný odborník ministerstva zdravotníctva pre otázky asistovanej reprodukcie Jozef Války považuje gesto Nobelovho výboru za dôležité: „Uznáva sa tým, že touto metódou sa narodili milióny zdravých detí do kvalitných rodín.“ Aj obchodná manažérka Ivana, ktorá práve prechádza svojím prvým pokusom o umelé oplodnenie, považuje túto metódu za veľkú pomoc. „Je úžasné, že to veda dokáže,“ hovorí. Zároveň však dodáva,

že každá minca má dve strany. „Je to korčuľovanie na tenkom ľade. Vývoj ide tak strašne dopredu, že sa to môže niekde zvrhnúť,“ obáva sa. Války balansovanie na hrane necíti. „Nezasahujeme do života ani do jeho kvality.“

Obchádzame len prekážku, ktorú nastavila príroda. Ak niekto hovorí o zabíjaní embryí, nerozumie situácii. Každý mesiac predsa odchádzajú zo ženy pri menštruácii milióny embryí len preto, že sa neujali,“ vysvetľuje.

Ako navyše dodáva, posledný vývoj smeruje k tomu, že včasných embryí sa lekári už vôbec nebudú ani dotýkať, len zavádzať priamo do tela pohlavné bunky. „Neviem si už ani predstaviť, aké by mohli mať ľudia proti tomu výhrady,“ podotýka. Obavy však môžu ešte stále vyvolávať možnosti zneužitia týchto techník, napríklad na ovplyvnenie pohlavia dieťaťa. Války možnosť manipulácie odmieta. „Je to možné robiť len v určených prípadoch, ak je napríklad genetická choroba viazaná na pohlavie.“ Napriek tomu, že sa na Slovensku asistovane narodili už tisíce zdravých detí, tieto metódy nie sú v našom zákonodarstve opísané komplexne. Návrh zákona

o biomedicíne bol v roku 2006 stiahnutý z plánu aj pre odpor cirkevných kruhov. Existuje teda paradoxná situácia - kým inseminácie hospodárskych zvierat upravuje samostatný zákon,

umelé oplodnenie sa riadi len podľa starej úpravy ministerstva zdravotníctva z roku 1983, neskoršími úpravami z roku 1996 a direktívou Európskej únie. **Zuzana Uličianska, SME, 9.10.2010**

Ad.: In vitro vs. in Vaticano (7.10.)

Cirkev vraj bráni dialógu. Ale kto mu pomáha? Vládne tu zvláštna zhoda.

Udelenie Nobelovej ceny Robertovi Edwardsovi je vyzdvihnutím človeka, ktorého dielo výrazne ovplyvnilo medicínu. Akým smerom? Pred vyše tridsiatimi rokmi pomohol na svet prvému „dieťaťu zo skúmavky“. A po ňom prišli milióny ďalších. Milióny ľudských bytostí, ktoré majú, o tom niet pochyb, právo na ten istý rešpekt, úctu a lásku ako všetci ostatní. Z Vatikánu po udelení ceny zazneli určité pochybnosti. Niektorí na to reagovali, že cirkev žiaľ neprispieva k vytvoreniu priestoru na dialóg, a to najmä preto, že sa príliš stavia za ochranu embryí. Áno, embryá vytvorené na potreby umelého oplodnenia naozaj predstavujú vážny problém. A nie sú jediným otáznikom. Je tu aj biznis so „stavebným materiálom“ na oplodnenie, zneužitia žien, eugenika, porušenia práv detí, atď. Ak k dialógu neprispieva cirkev, kto teda? Vidí sa mi, že tu vládne akási zvláštna, tichá zhoda, pripomínajúca skôr monológ. Málokto naznačí, že otázku neplodnosti Edwards vlastne nezodpovedal. Pokúsil sa o riešenie dôsledkov. Ale neplodnosť tu zostala. Taliansky neonatológ Carlo Bellieni nedávno pripomenul, že neplodnosti by sa z veľkej časti dalo predchádzať. Dá sa vyhýbať faktorom, ktoré ju spôsobujú. Ale kto o nich hovo-

rí? Koľko trvalo, kým sa z farieb a benzínu, čo používali naši otcovia odstránilo olovo? Kto upozornil naše mamy, aby sa chránili pred vplyvom chemických rozpúšťadiel v tlačiarňach, čistiarňach, kaderníctve... Spomenúť možno aj postreky, ktoré spôsobili epidémie neplodnosti v Strednej Amerike, atď. Poznáme ľudí, čo sa veľmi snažia žiť zdravo v túžbe mať dieťa. Je viac ako bolestné počúvať rozprávanie o ich zúfalom zápase. Najmä, ak sa chyba stala už v minulosti, nie ich vinou. Kdesi na opačnej strane sú, žiaľ, aj takí, čo polovicu života prežili v strachu pred počatím a teraz druhú prežívajú v strachu z neplodnosti. Faktom zostáva, že neplodnosť sa šírila, a odpoveďou na ňu bolo... umelé oplodnenie. Otvorili sme správne dvere? Je záslužné bojovať proti malárii, ale účinnejšie je jej predísť. Treba stavať kliniku alebo vysušiť močiar? Lenže keď niektoré kliniky tak prosperovali. Edwardsov objav priťahuje veľa peňazí. Financii, ktoré sa mohli použiť na hľadanie skutočného liečenia neplodnosti. Alebo aspoň na jej účinné predchádzanie. Namiesto prevencie a boja proti príčinám sa presadil paliatívny prístup. Je otázkou, ako by veci vyzerali, keby sa pokrok pred tridsiatimi rokmi vybral iným smerom.

Martin Kramara
autor je katolícky kňaz
SME, 12.10.2010

Pápež po slovensky

Prítomných slovenských pútnikov, ktorí nechýbali na pravidelnej stredajšej generálnej audiencii na Námestí sv. Petra v Ríme, pozdravil včera pápež Benedikt XVI. v slovenčine. „Srdečne pozdravujem slovenských pútnikov, osobitne z Nitry, zo Spiša, z farnosti sv. Michala z Bajerova, ako aj skupinu diakonov košickej arcidiecézy,“ citoval slová hlavy katolíckej cirkvi webový portál slovenského vysielania Vatikánskeho rozhlasu. **JÁN FELIX, Šport 14.10.2010**

Pápež, ktorý vrátil do Talianska stredovek

Mal sa stať pápežom, ktorý podporí renesančných umelcov. Namiesto toho vrátil Vatikán do stredoveku. Pápež Pius II. chcel krížovú výpravu. Narodil sa 18. októbra 1405.

Renesancia je jedno z najzaujímavejších období ľudských dejín. Okrem vzniku umeleckých diel, ktoré dodnes obdivujeme v galériách či múzeách, či rodiacej sa vedy, to bolo najmä nepokojné obdobie plné vojen, intríg a politických podrázov. Štáty a mestské štátiky, drobné (skoro) republiky a vojvodstvá bojovali medzi sebou, s pápežom, Francúzmi aj Turkami. Spojenectvá uzavreté jeden rok už na druhý neplatili, umelci prechádzali medzi miestami podľa aktuálnej situácie a obyčajní ľudia zväčša nestačili sledovať, kto im vládne. Do takejto doby sa narodil Enea Silvio Piccolomini, neskorší pápež Pius II.

Rýchly postup

Piccolomini sa pochádzal z talianskeho Corsigniane (dnešná Pienza) a narodil sa do vázenej šľachtickej rodiny. Znamenalo to, že dobrú kariéru a postavenie mal zaručené ešte skôr, ako sa naučil chodiť. Bol známy ako človek obľubujúci svetské radosti, ktorý slú-

žil viacerým významným mužom či v diplomatických službách. Miloval literatúru a sám písal poéziu. Nikto by vtedy nepredpokladal, že sa raz stane pápežom. Napokon, za kňaza sa nechal vysvätiť až ako 41-ročný. Dobré kontakty mu však umožnili raketovú kariéru. Už o rok po vysvätení v roku 1446 sa stal biskupom v Terste, o desať rokov nato kardinálom a v roku 1458 napokon pápežom. Favoritom na konkláve pritom bol niekto úplne iný - bohatý kardinál a Francúz Guillaume d'Estouteville. Piccolomini sa však rozhodol, že on sám bude lepším kandidátom.

Krížová výprava

Po voľbe sa predpokladalo, že Pius II. bude ako bývalý spisovateľ podporovať najmä vrcholné renesančné umenie. Namiesto toho sa pápež rozhodol, že Vatikán zo všetkého najviac potrebuje novú krížovú výpravu. Na boj proti Turkom však medzi dobovými vládcami nenašiel podporu. Napriek tomu v roku 1464 výprava odštartovala. Pápež osobne vyrazil v júni, no už v auguste ochorel a zomrel v prístave Ancona na pobreží Jadranského mora.

Tomáš Prokopčák
SME 15.10.2010

Nedeľa v celej Európskej únii je ako deň bez práce

Nedeľa v celej Európskej únii je ako deň bez práce. Taký je názov návrhu v rámci Inštitútu európskej občianskej iniciatívy, ktorý zaviedla nedávno schválená Lisabonská zmluva. Pod petíciou, ktorou by sa následne zaoberala Európska komisia sa však musí podpísať milión občanov únie. Jej iniciátori sú však optimisti a veria, že dosiahnu, aby nedeľa bola dňom odpočinku a rodiny.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Iniciatíva v tejto veci nadväzuje na aktivity, ktoré v Európskom parlamente boli aj v nedávnej minulosti. Hovorí europoslankyňa Anna Záborská: „V minulom rok Európsky parlament pár podpismi neschválil písomnú deklaráciu o nedeľi ako voľnom

dni v celej Európskej únii, jednak je to kultúrne dedičstvo Európy a potom sme chceli, aby aspoň v jeden deň tie rodiny mohli byť spolu.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Kultúrne dedičstvo hovorí o nedeľi jasne. Je to sviatočný deň, ktorý je určený predovšetkým na náboženstvo, odpočinok a na realizáciu lásky k blížnemu. Nitriansky biskup, Viliam Judák: „Skrátka žiť hodnoty, v ktorých môžeme podľa Ježiša spoznávať príchod Božieho kráľovstva.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „V nedeľu ako deň bez práce môžu podporiť aj obyvatelia Slovenska. Opäť Anna Záborská:

„Táto iniciatíva sa rozbehla zatiaľ vo forme podporných podpisov,

Biblické obrazy na zjedenie

NOVÁ BAŇA - Slovenské mandaly. Aj takto možno nazvať biblické obrazy, ktoré vytvorili obyvatelia Novej Bane na výzdobu svojho kostola. Ako materiál však použili len to, čo sa dá dopestovať v záhrade či na poli.

Tohtoročná výzdoba novobanského kostola je vytvorená na motívy poďakovania Bohu za úrodu a jeho starostlivosť o človeka. „Každý rok sa sem chodia pozeráť a obdivovať obrazy stovky ľudí z celého Slovenska, vozia sa sem v plných autobusoch!“, hovorí primátorka mesta Anna Miháliková. Miestne ženy, obyvatelia blízkeho domova sociálnych služieb či deti zo škôlky na tvorbu obrázkov použili len to, čo našli v záhrade, na poli či v špajze - pšenicu, kukuričné zrnká, fazuľu, šošovicu, krupicu, ryžu či proso.

Na unikátne diela sa ľudia môžu prísť pozrieť hodinu pred bohoslužbami alebo po nich.

„Keď však prídu autobusy, kostolníčka im otvorí, povedal dekan farnosti Peter Mišík. Obrazy z darov zeme zostanú v novobanskom farskom kostole ešte celý tento týždeň.“

(mkš)

Nový Čas 12.10.2010

Šošovica, fazuľa, ryža či kukuričné zrnká - to sú materiály, z ktorých novobanské ženy a deti vytvorili krásnu výzdobu miestneho kostola.

sú webové stránky vo viacerých členských štátoch, na webovej stránke freesunday.eu je viac ako 12 tisíc podpisov v priebehu 5 týždňov je aj slovenská stránka, čiže ľudia sa mobilizujú a ja si myslím, že to bude jedna z prvých tém, ktorá bude daná na stôl ako výsledok európskej občianskej iniciatívy.“

Miroslav Lyko, redaktor Rádia Lumen: „Občania cez takéto iniciatívy môžu prinútiť európske inštitúcie zaoberať sa ich témami a to je zaiste krok dobrým smerom pre všetkých.“

Miroslav Lyko
Rádio Lumen, 9.10.2010

Ruská pravoslávna cirkev sa modernizuje a je na You Tube

Ruská pravoslávna cirkev, ktorej kritici často vyčítajú skostnatenosť, vypočula volanie doby a otvorila si svoj kanál na populárnom servere You Tube. Internet podľa patriarchu Kirilla môže priblížiť mládež k cirkvi a duchovnému životu. „You Tube je významný jav v súčasnom kultúrnom živote. Stámilióny ľudí dostávajú informácie cez internet. Je veľmi dôležité, že v sieti má svoje zastúpenie i cirkev,“ vyhlásil Kirill vo videonahrávke, pripravenej pre túto príležitosť. Božie požehnanie má podľa patriarchu sprevádzať aj užívateľov, ktorí si cirkevnú stránku na You Tube otvoria. Obsah je zatiaľ skôr skromný, ale patriarchát má s projektom veľké plány a chystá aj produkciu filmov pripravených na mieru formátu You Tube. K ruštine majú pribudnúť aj v angličtine, nemčine a japončine. Ešte pred oficiálnym spustením sa na cirkevný kanál pozrelo 165-tisíc návštevníkov. Hostovanie na You Tube už využila aj katolícka konkurencia z Vatikánu. Nápad nevzišiel z iniciatívy pravoslávnej cirkvi, ale zo servera, aspoň tak to tvrdí riaditeľ Google v Rusku Vladimír Dolgov. „Dôvody, prečo sme sa obrátili na pravoslávnu cirkev, boli dva: po nastolení patriarchu sme videli, že sa mení vzťah k verejnosti a cirkev sa stáva otvorenejšou, a pravoslávie je najpočetnejšie náboženské vyznanie v Rusku,“ povedal Dolgov novinám Izvestija. Kirill bol zvolený na čelo cirkvi, ku ktorej sa hlási 165 miliónov veriacich v 64 krajinách sveta, začiatkom minulého roka.

165 mil. veriacich sa hlási k pravoslávnej cirkvi.

ČTK
Pravda, 13.10.2010

www: tkkbs.sk

Banícky príbeh v Božej milosti

Florencio Ávalos, prvý z 33 baníkov uviaznutých v čilskej bani, sa včera nadránom vynoril na povrchu po 69 dňoch strávených pod zemou a konečne sa nadýchol čerstvého vzduchu. Keď vyšiel zo špeciálnej záchrannej kapsuly Fénix, vyrobenej čilskými námornými silami, jeho malý sedemročný syn Bairo sa usedavo rozplakal. Na privítanie ho silno objal čilsky prezident Sebastián Piñera. Dav okolo nich kričal „Čile! Čile!“. Ávalos (31) sa široko usmieval, keď sa objímal so záchrannými a s Piñerom.

Baníkova manželka, dvaja synovia a otec sa zatiaľ prizerali, nakoniec sa mu mohli vrhnúť do náručia aj oni. Medzitým kapsulu spustili opäť dolu po druhého baníka. Nerozplakal sa však iba baníkov malý syn, ale aj prvá dáma Čile Cecilia Morelová Piñerová. Ávalosa potom odviekli do zdravotníckeho strediska na prvý z celej série lekárskeho testov. Vynorenie prvého baníka spod zeme bolo vypätým citovým momentom po dvojmesačných mu-

kách. Jeho klaustrofobický výstup v kapsule širokej iba ako mužské ramená trval takmer 16 minút. Pápež Benedikt XVI. včera vyhlásil, že sa modlí za záchranu baníkov uväznených v zavalenej bani v čilskej púšti Atacama. Ako povedal v španielčine na svojej pravidelnej stredajšej poľudňajšej verejnej audiencii, dúfa, že osud mužov nachádzajúcich sa 69 dní pod zemským povrchom je „v Božej milosti“. Podobne sa vyjadril i prezident USA Barack Obama. Na úsvite už bolo z útrov bane na zlato a meď vytiahnutých pomocou špeciálnej kapsuly osem baníkov. Dovedna 33 mužov vytvorilo svetový rekord, pokiaľ ide o dĺžku času, aký baníci prežili pod zemou po banskom nešťastí. Ak nenastanú vážnejšie problémy, pri súčasnom tempe by sa záchranná operácia mala skončiť do dnešného úsvitu. Kapsula s názvom Fénix, v ktorej vyťahujú baníkov stovky metrov dlhou šachtou, nerotuje do takej miery ako predpokladali záchranní, čo umožňuje rýchlejší postup. **Šport, 14.10.2010**

Zachránený baník: Boh sa o mňa bil s diablom!

A Boh vyhral!

Čile zažilo zázrak v priamom prenose. Prvý z 33 čilských baníkov, ktorí od 5. augusta zostali zavalení v bani v hĺbke 625 metrov, sa konečne dostali na slobodu. Najväčšia banícka záchranná akcia v histórii sa podarila a presne o 5. 11 hod. nášho času vytiahla kabínka Fénix prvého zo zasypaných baníkov.

Do tábora na povrchu bane San José pri čilskom meste Copiapó sa na unikátnu záchranu prišli pozrieť stovky novinárov z celého sveta. Všetky najväčšie spravodajské televízie vysielali vyťahovanie baníkov v priamom prenose. To, čo ešte pred dvomi mesiacmi vyzeralo nepredstaviteľné, sa v stredu stalo skutočnosťou.

Po 69 dňoch nedobrovoľného väzenia sa prvý z baníkov dostali na povrch. Všetci z nich sú zdraví

a neskutočne šťastní. Mužov na povrchu privítal obrovský jasot a potlesk príbuzných, záchrannárov, ale aj čilského prezidenta Sebastiana Piñeru.

Ako prvý zo špeciálnej kabínky vyšiel 31-ročný Florencio Ávalos, ktorý bol podľa záchrannárov najodolnejším zo všetkých baníkov. V priebehu niekoľkých hodín sa do uzávierky tohto vydania novín podarilo postupne vytiahnuť 16 baníkov. Okrem zostávajúcich 17 mužov zostali dole aj záchranní, ktorí im majú pomáhať pri výstupe hore. Posledný z mužov by sa mal dostať na slobodu asi vo štvrtok ráno. Zával 700-tisíc ton hornín v bani na meď a zlato uväznil baníkov na 69 dní, čo je najdlhší čas, aký kedy ľudia prežili pod zemou. **(dus, čtk)**

Nový Čas, 14.10.2010